

Morvai Bea

Néhány adat a SZETA elmúlt éveiről*

14 vidéki valamint a pesti szervezetünktől összesen közel 4000 család kért levélben, telefonon avagy személyesen segítséget.

A segítséget kérők 55%-a nemcsak anyagi segítségért fordult hozzánk, de lakáshelyzetének megoldását is várta tőlünk.

A hozzánk fordulók 40%-a munkanélküli, akiknek csak 10%-a részesült segélyben.

A családok 15%-a két hónapnál hosszabb ideig sötétben nevelte gyermekeit — összes díjhátralékuk közel 400 000 forint volt.

A fenti családokban átlagosan 4 gyerek élt, s a gyerekek egyharmada semmilyen oktatási intézménybe nem járt.

E szűkszavú, de magukért beszélő adatokból a következők állapíthatók meg:

— 1990 tavaszán legmarkánsabban az önkényes lakásfoglalók, ki-lakoltatás előtt állók csoportja jelent meg. 220 családból 140 már többször kényszerült lakásfeltörésre, mivel lakni sehol sem tudott. E családok Borsodból illetve Szabolcsból 2—3 éve kerültek fel. Jellemző rájuk, hogy a családfőt a budapesti munkalehetőség csábította fel, s mivel e családoknak lakása a megyékben sem volt, így választásukat, hogy Pestre költözzenek, a munkalehetőség meghatározóan motiválta. Tegyük hozzá, hogy e családok már második generációként laktak Cs-lakásokban (az 1970-es években épült lakások arra is szűkösek voltak, hogy a családfők felnevelkedjenek bennük, arra pedig teljesen alkalmatlanok, hogy új generáció nőjön fel bennük).

Ezek a családok földönfutóvá váltak, mivel lakni előző helyükön nem tudtak, a fővárosban pedig — a lakásügyi jogszabályok sajátos értelmezésével — könyörtelenül kitaszította őket. Egyébként a lakások, amelyekbe önkényesen beköltöztek, nagyon rossz minőségű, több éve nem lakott szobák, szoba-konyhák, a 8 négyzetméterestől a maximum 23 négyzetméteresig. E lakások 60%-át még pályázati úton sem tudják az önkormányzatok kiadni. A lakások életveszélyesek, az egészségtelen körülmények miatt a lakásállományból törölni kellene őket. Jóllehet minden egyes családért megpróbáltunk fellépni, csak egyharm-

* A SZETA keletkezéséről és működéséről lásd Solt Ottília interjút az *ESÉLY* 1989/1. számában.

duknál sikerült megnyugtató lakásmegoldást találnunk. A többiek számukra megfizethetetlen albérletekbe, illetve rokonokhoz kerültek, nyolc-, tíz-, tizenkettediknek.

— Ezt a csoportot a munkájukat elvesztő családok egészítették ki, nagy számban. A munkahelyek elvesztése a család teljes csődbe juttatását eredményezte akkor is, ha netán munkanélküli segélyre jogosultak voltak. Így is, úgy is, a család több hónapig jövedelem nélkül maradt, csak a családi pótlékból éltek. A munkahely elvesztése a családnak egyébként járó segélyek elvesztésén kívül magával hozta a díjhátralékok rendezésének ellehetetlenülését is. E kategóriába tartozó ügyfeleink mindössze 30%-ának tudtunk csak munkát találni, mivel szakképzetlen cigány munkaerőre egyetlen vállalat sem tart manapság igényt. 15%-uknak sikerült kijárni a munkanélküli segélyt. A többiek teljesen jövedelem nélkül maradtak, s ez a családok nagy részében azt eredményezte, hogy a 14 éves, már iskolába nem járó gyerekek lettek a család fenntartói, gyermekmunkával. Ez kb.100—110 családra jellemző.

— A díjhátralékosok kategóriájába — a fenti családokon kívül — jellemző módon a rokkantnyugdíjasok és a gyeseből élő, gyermeküket egyedül nevelő anyák jutottak. Számukra még a meg nem emelt rezsi is csak némi késéssel volt kifizethető. Az áremelések óta e családoknak az az alternatívájuk, hogy vagy esznek, vagy laknak. E családok nagy részében sikerült ugyan a díjhátralékot egyszer-kétszer annullálni, de ezzel igazából nem tudunk hosszú távú megoldást biztosítani, mivel a családok — újabb jövedelemforrás hiányában — a későbbiekben is fizetésképtelenek lesznek. E klasszikus csoport mellett az utóbbi időben megjelentek azok a nyugdíjasok is, akik szégyenérzetüket leküzdve, gyakran életükben először kérnek segélyt. Megfigyelhető a tolerancia maximális hiánya, főleg a vidéki díjbeszedő vállalatoknál, ahol már 3000 Ft-os díjhátralékért leszerelik az órát.

— Komoly gondot okoz a családok életében a társadalombiztosítás lassú ügyintézése. Manapság, ha valakit leszázalékolnak, a rokkantnyugdíj elintézése közel fél évet vesz igénybe. Ez alatt a család teljesen jövedelem nélkül marad és nyugdíjra sem jogosult. A társadalombiztosítás ad ugyan egyszeri alkalommal nyugdíjelőleget, de ez a családok nagy része számára csak azt teszi lehetővé, hogy a megélhetésükhöz szükséges, kényszerűen felvett kölcsönöket visszafizessék. A rokkantnyugdíj családjaink nagy részében nem éri el a létminimumot, így a nyugdíj megkapása is csak minimális létfeltételeket biztosít. Munkahelyet biztosítani számukra pedig szinte lehetetlen.

— Mindezen problémákon túl, a hajléktalanok helyzetének megoldására tettünk kísérleteket. Így, több hasonló szervezettel együtt, részesei voltunk a *Menhely Alapítvány* létrehozásának, s egy menhely megnyitásának. Ez az intézmény azonban csak az egyedülálló, család nélküli hajléktalanok egy részének problémáját oldja meg. Ugyanakkor kiderült, hogy gyerekes családok is szép számmal élnek életüket pályaudvarokon. Ezért a múlt évben egy olyan házat nyitottunk, ahol anyák gyerekeikkel együtt szállást kaphatnak, s rendezhetik helyzetüket. A ház csak 12 család befogadására alkalmas, így folyton telítve van. Az ide költöző gyerekes anyák bekerülésük előtt igen nehéz helyzetben éltek, többnyire válás előtt állnak, illetve állami gondozásból kerültek ki, s gyerekeiket nem volt sehová sem vinniük. A ház létre-

jöttét legfőként azért szorgalmaztuk, hogy elkerüljük gyerekek állami gondozásba vételét.

Mindezek mellett megemlítendő az Erdélyből áttelepülni kívánók népes serege, akik számára — néhány egyéni megoldáson túl — nyújtani semmit nem tudtunk.

Klasszikus családgondozó tevékenységünket olykor más rossz helyzetben lévők is igénybe veszik, így például a hó végén fizetésükből, nyugdíjukból kicsúszó, elszegényedő rétegek (de említhetjük az idős koldusokat is, akik a rossz időjárási viszonyok miatt tevékenységüket időnként nem tudják folytatni).

Fentiekben bemutatott tevékenységünket alapítványi pénzből finanszírozzuk. Alapítványunk pénzforrásainak 40⁰/₀-át egyéni adakozók biztosítják, a fennmaradó 60⁰/₀-ot saját magunk termeljük meg klasszikus SZETA-tevékenységeinkkel (ruhavásárral, aukcióval, koncertekkel).

Megalakult az Iskolaszövetség

A Szociális és Egészségügyi Minisztérium a magyarországi szociális szakemberképzés kialakításával, meghonosításával és szakmai programjainak „minőségvédelmével” foglalkozó Szakképzési Bizottságának rendszerváltás utáni megszűnésével úr keletkezett az államigazgatás és a szakma között. A Szakképzési Bizottság keretei között dolgozó államigazgatási és szociálpolitikai szakemberek kezdettől fogva szorgalmazták egy, az államtól független, de azzal szorosan együttműködő, a szakma akaratából létező szövetség létrehozását. A bizottság megszüntetése felgyorsította egy önkéntes szövetség szervezésének folyamatát. A Magyarországi Szociális Munkást és Asszisztenst Képző Iskolák és Oktatók Egyesületeként megalakuló Iskolaszövetség fél éves előkészítés után, 1990. szeptember 15-én mondta ki megalakulását. A több forduló vitáiban előkészített és módosítások után elfogadott alapszabály kimondja: „Az Iskolaszövetség célja, hogy szakmai és társadalmi érdekképviseletként részt vegyen a magyar szociális képzések életében. Képviseli, hogy a szociális képzések a tanszabadság alkotmányos jogának megfelelően, a magyar és európai hagyományok tiszteletben tartásával valósítsák meg a nemzetközi színvonalú oktatást.”

Az alapítók szándéka szerint az Iskolaszövetség amellelt, hogy érdekképviseletet fejt ki, törekszik elősegíteni a szakmai képzések színvonalának emelését és védelmét, valamint ellátja azokat az államigazgatástól minden demokratikus országban független feladatokat, melyeket az államigazgatás (különösen, ha nélküli a szakma támogatását és elismerését) csak szükségképpen bürokratikus úton láthat el: állásfoglalásokat dolgoz ki a képzés indításának szakmai feltételeiről, ajánlja — nemzetközi normák és standardok figyelembevételével — a minimumkövetelményeket, indítványozza az egységes minimumkövetelményekre épülő vizsgarend konszenzusos, és a képzőhelyek paritására épülő kidolgozását.

Az Iskolaszövetség kinyilvánította, hogy minden szociális munkást és szociális asszisztenst képző iskola illetve oktatást folytató intézmény tagja lehet bárki, s szívesen látott résztvevők mindazok, akik ilyen képzés elindítását szervezik, tervezik.

Az alakuló ülésen megjelentek megválasztották az Iskolaszövetség tisztségviselőit. Az egyesület elnöke Ferge Zsuzsa, társelnöke Illyés Sándor lett. A háromtagú intézőbizottság harmadik tagja Szöllösi Gábor. Az ellenőrző bizottság elnöke Szűcs László, tagjai: Budai István és Hajdú József. Az egyesület ügyvezetője Pócze Gábor.

Az egyesület hivatalosan kezdeményezte a Cégbíróságnál bejegyzését. Székhelye az ügyvivő munkahelye: Országos Közoktatási Intézet Iskolafejlesztő Központ, Budapest, Könyves Kálmán krt. 48—52. 1087. Az alakuló közgyűlés elfogadta, hogy az egyesületi tagság éves tagdíja 300, intézményi tagdíja 5000 (illetve tehervállalási képességétől függően 10 000 Ft) legyen.

1990. december 8-án az egyesület küldöttgyűlést tartott. Az Iskolaszövetség megalakulását üdvözölte az egyesült államokbeli Szociális Munkás Képzés Országos Oktatási Tanácsának (CSWE) elnöke, Terry Hokenstadt, valamint az amerikai Szociális Munkások Szövetségének elnöke, Richard Edwards. Bejelentették, hogy Magyarország augusztusban hivatalosan is tagja lett a Szociális Munkás Képző Iskolák Nemzetközi Szövetségének.

A küldöttek és a tagok összegyűjtötték azokat a legfontosabb problémákat, amelyekkel az Iskolaszövetségnek foglalkoznia kell, és ezek intézésére munkabizottságokat hoztak létre.

A munkabizottságok (illetve a szervezők) az alábbi feladatkörök elvégzésére törekszenek:

- A képzés stabilitását szolgáló államigazgatási lépések (FEOR stb.) kapcsolattartás a főhatóságokkal — Pócze Gábor, 1087 Bp. Könyves Kálmán krt. 48—52. Telefon: 1-344-500.
- Az Iskolaszövetség belső szervezeti rendje, „belügyek” — Aczél Anna, 1114 Bp. Villányi u. 11—13. Telefon: 1-666-300.
- Oktatáspolitikai Bizottság az amerikaihoz hasonló feladatkörrel — Németh László, 1121 Bp. Szilassy u. 6. Telefon: 1-568-644.
- Oktatási Tanács, tananyagok, curriculum, standardok, — Talyigás Katalin, 1083 Bp. Kun B. tér 2. Telefon: 1-334-160.
- Felvételi követelmények és eljárások közép- és felsőfokon — Ritóók Magda, 1064 Bp. Izabella u. 46. Telefon: 1-423-130.
- Nemzetközi Kapcsolatok — Hegyesi Gábor 1083 Bp. Kun B. tér 2. Telefon: 1-334-160.
- Tankönyvek — Darvas Ágnes, 1071 Bp. Bethlen tér 2. Telefon: 1-421-379.
- Kapcsolattartás a szakmai társszervezetekkel — Bánfalvy Mária, Bp. Ida u. 7. Telefon: 1-421-760.
- Hallgatói-tanulói ügyek — Kocsis Erzsébet, Szekszárd, Rákóczi u. 1., Kovácsné Pintér Márta, Tiszaföldvár, Kossuth u. 100—104. Hajnóczy Gimnázium.

Az egyes munkabizottságok munkájáról beszámolunk.

„Ott erős a harmadik szektor, ahol erős a polgár”

(Esély-est a nonprofit tematikus számról)

A megkezdett sorozat folytatásaként került sorra az Esély legutóbbi estjére, 1991. április 4-én. Ez alkalommal az 1991/1-es nonprofit tematikus szám írói, szerkesztői és olvasói beszélgettek egymással az ELTE Tanárklubjában.

A beszélgetés egyik fonalát Harsányi László bontotta ki. A Nonprofit Kutatócsoport vezetőjeként arról beszélt, hogy ma Magyarországon milyen kérdéseket kell végiggondolni e téma kapcsán. Így vita folyik arról, hogy mit is jelent egyáltalán az a fogalom, hogy „nonprofit”, arról is, hogy az ilyen szervezetek alkothatnak-e önálló szektort. Vita folyik továbbá arról, hogy hol húzódnak e terület határai, mi különbözteti meg a nonprofit szervezeteket a közjót szolgáló, más típusú, nem piaci szervezetektől (mint pl. a háztartásban, vagy éppen egy kormányzati intézményben folyó szociális, oktatási tevékenységtől). Ugyancsak izgalmas kérdés e szektornak és az államnak a látszólag rendezett, de perspektivikusan át nem gondolt kapcsolata.

A vita másik vonulatát Hegyesi Gábor bevezetőjének szavai határozták meg. A nonprofit típusú működtetés tíz éves gyakorlójaként szólt az elmúlt időszak szociálpolitikai próbálkozásairól, arról az útról, amelyet pl. egyfelől a Lares Kiszövetkezet, másfelől a SZETA futott be. Ma nem ez a két alternatíva létezik. A helyzetet inkább az határozza meg, hogy egy kialakuló piacgazdaságban a piac létéért harcoló emberek és csoportok erősebbek, mint azok, akik pontosan a ki sem alakult létet próbálják egy más irányba terelni. Van-e ma lehetőség Magyarországon érvényre juttatni azt a gondolatot, hogy igenis keltenek megkülönböztetett lehetőségek olyan emberek számára, akik vagy termelőként, vagy fogyasztóként nem versenyképesek? Van-e ma lehetőség arról beszélni és azért tenni, hogy a piacépítés mellett a társadalmi integráció fokozása, a részvétel is cél lehessen?

Bíró András arról beszélt, hogy az önálló, autonóm szervezkedések — egy harmadik szektor — megteremtése jelent és jelenthet történelmi iskolát. Magyarországon, ahol nincs polgár, ahol inkább a rendiség a jellemző a társadalmi kapcsolatokra, az alapítványok és egyesületek világa lehet az az építőköve, amely a részvételen keresztül a civil társadalom felépítését elősegítheti.

Az élénk vitában azután a három szál iránya egyfelé kezdett mutatni. Szó esett arról, hogy a megszűnő állami szolgáltatások helyébe miért nem lép semmi más. Hogy az egyházakon kívül milyen nagy szükség lenne más típusú szervező, segítő csoportokra is. Szó esett arról, hogy a nonprofit szervezetek életfeltételévé, természetes közegévé kell tenni a nyilvánosságot, mint a közcélúság legfontosabb biztosítékát. Vita bontakozott ki afölött, hogy mennyiben félrevezető egyál-

talán, ha egységesen értelmezett nonprofit szektorról beszélünk. Vannak-e olyan értékek a vállalkozások létrehozásában és működtetésében, amelyek nem, vagy nem elsősorban a profitabilitást határozzák meg céljukként. A vita elkanyarodott a szociális szervezetek helyzete felé, érintette a nonprofit szabályozás problémáit, a definíciós nehézségeket, az állam lehetőségeit és az állam ellehetetlenüléseit.

A szálak végül is egybefonódtak a vita végére. A másság és a sokszínűség, az eltérő látásmód és a megoldási javaslatok különbözősége éppen azt bizonyította, hogy szükség van egy harmadik szektorra, ahol ezek az értékek integrálódni, szerveződni, a közjót szolgálni képesek. Ehhez az Esély — hangzott el végül a javaslat — azt a segítséget adhatná meg, ha lehetőséget nyújtana ennek az izgalmas és érdekes területnek az ismételt elemzésére.

H. L.

Hajléktalanokat gondozó intézmények országos címlistája

Az intézmény neve	Címe	Telefon- szám	Férő- hely- szám	Fenntartó szerv
Gondviselés Háza Éjszakai Menedék	1033 Budapest, Miklós u. 32.	169-3451	45	Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Vöröskereszt Hajléktalan Szálló	1045 Budapest, Madridi u. 7.	162-0464	150	Magyar Vöröskereszt
Szeretet Misszionáriusai	1083 Budapest, Tömő u. 19.	0	0	Szeretet Misszionáriusai Rend
Utcai Gondozószolgálat	1084 Budapest, Kállai E. u. 9—11.	185-1355	14	Fővárosi GYIVI
Szenvedélybetegeket Mentő Szamaritanus Egyesület	1084 Budapest, Ór u. 9.	11689	50	
Róm. Kat. Egyházi Szeretetszolgálat	1088 Budapest, Mikszáth tér 1.	462-0066	50	Magyar Katolikus Püspöki Kar
Hajléktalanok Atmeneti Szállása	1126 Budapest, Tündér u. 9/b.	188-8760	39	XII. ker. Önkormányzat
MN 4. sz. Leánynevelő Intézet	1151 Budapest, Pozsony u. 36.	169-3762	20	MN 4. sz. Leánynevelő Intézet
Menedék Alapítvány Fiúotthona	1221 Budapest, Késmárki u. 8.	134-2151	12	Ónálló jogi személy
Hajléktalanok Rehab. Otthona	2030 Érd, Fehérvári u. 91. (Pest)	134-4564	20	Polgármesteri Hivatal, CSSK
Fővárosi Önkormányzat	2040 Budaörs, Gyár u. 4. (Pest)	0	250	Fővárosi Önkormányzat
Hajléktalanok Rehab. Otthona	3300 Eger, Deák F. u. 19. (Heves)	138-4691	50	Polgármesteri Hivatal
Szociális Szolgáltató Központ	3508 Miskolc, Mésztelep (BAZ)	175-3855	39	Városi Önkormányzat
Atmeneti Munkásszállás				

Népkonyhák országos címlistája

Népkonyha címe	Telefon- szám	Fenntartó szerv	Ellátottak száma
„Derine” Művelődési Ház Salgótarján, Hősök u. 35.	0	Városi Önkormányzat	60
2600 Vác, Sztáron S. u. 18.	271-1813	Városi Önkormányzat	37
6721 Szeged, Szent M. u. 1. (Csongrád)	0	Szeged Város Vöröskereszt Vezetősége	100
7300 Komló, Bem J. u. 18. Csille Étterem (Baranya)	81333	Baranya Megyei Vendéglátó Váll.	100
2100 Gödöllő, Szabadság tér 10. (Pest)	0	Városi Önkormányzat	30
8800 Nagykanizsa, Attila u. 7.	12107	Városi Önkormányzat	50
8201 Veszprém, Felszabadulás u. 18/1.	0	Városi Polgármesteri Hivatal	100
6640 Csongrád, Hosszú u. 2.	0	Polgármesteri Hivatal	200
Biharkeresztes, Damjanics u. 9.	135	GAMESZ Biharkeresztes	30
1107 Budapest, Bihari u. 15.	147-0017	Klapka György Alapítvány, Kőbányai Képviselő-test.	250
Dunakeszi, Verseny u. 16. Pavilon Étterem	41312	Polgármesteri Hivatal	14
Budapest VIII., Homok u. 4—6.	0	Magyar Vöröskereszt Bp-i Vezetősége	250
Budapest VI., Király u. 108.	0	Terézvárosi Önkormányzat	100
Budapest XII., Moszkva tér 17. (Szell K. tér)	0	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Bp-i Központ	500
Budapest VII., Damjanics u. 50.	122-8667	Magyar Vöröskereszt	100
MN 4. sz. Leánynevelő Int. Bp., Pozsany u. 36.	169-3451	MN 4. sz. Leánynevelő Intézet	100
1221 Budafok, Péter-Pál u. 17.	0	Istenháza Alapítvány, Baptista Gyülekezet	20

Az intézmény neve	Címe	Telefon- szám	Férő- hely- szám	Fenntartó szerv
Egyesített Szociális Intézmény Éjjeli Menedékhely	3527 Miskolc, Baross G. u. 15. (BAZ)	63123	36	Városi Önkormányzat
Családsegítő Központ Hajléktalan Szállása	3580 Tiszaújváros, Szederkényi u. 2. (BAZ)	10054	30	Tiszaújvárosi Önkormányzat
Egyesített Szociális Intézmény Éjjeli Menedékhely	4029 Debrecen, Dobozi u. 2. (Hajdú-Bihar)	30710	50	Városi Önkormányzat
Szeretet Egészségnevelési Központ	4320 Nagykálló, Bajcsy-Zs. u. 7. (Szabolcs)	0	5	Városi Önkormányzat
Szállásbiztosító Idősek Klubja	4320 Nagykálló, Szabadság tér 5. (Szabolcs)	0	40	Városi Önkormányzat
Ideiglenes szállás	4700 Mátészalka, Lenin tér 9. (Szabolcs)	11505	12	Területi Gondozási Központ
Férfi átmeneti szállás Szolnok város CSSK	5000 Szolnok, Hámán K. u. 10. (Szolnok)	662-1945	10	Városi Polgármesteri Hivatal
Családsegítő Központ	5100 Jászberény, Lehel V. tér 31. (Szolnok)	766-1640	0	Helyi Önkormányzat
Átmeneti szállás	5300 Karcag, Táncsics krt. 28. (Jász-Nagykun-Szolnok)	462-0066	10	Elesek és Rászorulóak Megsegítője Egyesület
Családsegítő Központ	5350 Tiszafüred, Örvényi u. 5. (Jász-Nagykun-Szolnok)	0	0	Városi Önkormányzat
Hajléktalanok átmeneti szállása	5600 Békéscsaba, Őszi u. 3. (Békés)	14230	60	Családsegítő Szolgálat
Családsegítő Szolgálat, Átmeneti Otthona	6100 Kiskunfélegyháza, Mártírok u. 2. (Bács-Kiskun)	63319	6	Városi Polgármesteri Hivatal

<i>Az intézmény neve</i>	<i>Címe</i>	<i>Telefon- szám</i>	<i>Férő- hely- szám</i>	<i>Fenntartó szerv</i>
Ifjúsági Átmeneti Szállás	6400 Kiskunhalas, Báthory u. 1. (Bács-Kiskun)	0	12	Városi Önkormányzat
Városi Gondozóközpont Hajléktalan Szállás	6400 Kiskunhalas, Molnár u. 6. (Bács-Kiskun)	22220	8	Városi Önkormányzat
Hajléktalan Szállás	6400 Kiskunhalas, Vitéz u. 15. (Bács-Kiskun)	22848	6	Városi Önkormányzat
Egyesített Szoc. Otthon	6500 Baja, Rókus u. 12. (Bács-Kiskun)	21544	16	Városi Polgármesteri Hivatal
Hajléktalanok Átmeneti Otthona	6725 Szeged, Repülőtér főépület (Csongrád)	622-1928	60	Menedék Alapítvány
Védett Szállás	6900 Csongrád, Ardics tanya 2. (Csongrád)	0	10	Területi Gondozási Központ
Átmeneti Szállás	6900 Makó, Puskin u. 10/b. (Csongrád)	0	7	Területi Gondozási Központ
Átmeneti Szállás	7200 Dombóvár, Arany J. tér 3. (Tolna)	746-5545	30	Városi Önkormányzat
Átmeneti Szállás	7400 Kaposvár, Széchenyi tér (Somogy)	12762	30	Otthon Alapítvány, Városi Önkormányzat
Nők Átmeneti Otthona	7627 Pécs, Bittner A. u. 80. (Baranya)	0	20	Támasz Alapítvány
Férfi Átmeneti Szállás	7630 Pécs, Gomba u. 7. (Baranya)	722-5644	60	Támasz Alapítvány 7629 Pécs, Tolbuchin u. 65.
Hajléktalan Átmeneti Szállás	7630 Pécs, Gomba u. 7. (Baranya)	722-5644	60	Külvárosi Művelődési Egyesület, Korvin O. u. 2.
Városi Átmeneti Szállás	8000 Székesfehérvár, Malom u. 16. (Fejér)	0	20	Egyesített Szociális Intézmény
Átmeneti Szállás	8000 Székesfehérvár, Móri u. 8. (Fejér)	0	8	Egyesített Szociális Intézmény
Városi Családsegítő Központ	8401 Ajka, Szabadság tér 12. (Veszprém)	881-2211	10	Polgármesteri Hivatal
Segítőház	9025 Győr, Zemplén u. 53., Achim u. 7. (Győr-Sopron)	0	22	Egyesített Szociális Intézmény
Segítőház	9400 Sopron, Kossuth L. u. 10. (Győr-Sopron)	991-1565	60	Városi Önkormányzat
Menhely	Budapest VIII., Vajdahunyad u. 3.	133-5987	18	Menhely Alapítvány
Segítő Gondozóház	Budapest, XVIII. ker.	0	12	Kerületi Önkormányzat

The Employment Act: a critical assessment.

Hungary introduced her first statutory unemployment benefit only in 1989. The new act, adopted by Parliament on 12 February 1991, has improved in many respects the first law, and has come very close to the norms of Western Europe. Its main positive features are the acknowledgement of the responsibility of the state; the priority given to active labour market policies; the banning of all kinds of discrimination; the emphasis on tripartite and collective bargaining; a more humane handling of unemployment, and some provisions for first entrants. There are, however, serious weaknesses, too. The author analyses in detail the absence of any provision for those not entitled to the insurance-based benefit. (Social assistance is non-existent for those persons.) The level of the benefit, though formally wage-related, can be so low as to vanish after some spells of unemployment (there is no minimum benefit). It is doubtful whether the funds provided by the law will be sufficient, because the responsibility of the budget is limited. The employment services are as yet inadequate, and the sums foreseen for the development of the network may not be sufficient. The biggest concern is the situation of young people. The provisions for first entrants, esp. for those not completing secondary school at least, are inadequate.

Some Thoughts on the Reform of Social Security

The writing aims at outlining a short-term program for the urgent reform of social security. The „old” system (once established to meet basic political, social and economic functions of the „socialist” socio-economic order) has rapidly been decomposed in recent years. However, its modifications have not been accompanied by a genuine re-definition of the main tasks of the schemes, and the system has not been moving toward a better sa-

tisfaction of its users' needs. The paper argues for the necessity and possibility of those urgent changes, that are among the most important preconditions of the successful transition of the Hungarian society. It outlines the main tracks of building up new schemes by combining the fulfilment of basic needs, introducing more efficiency and guaranteeing more equity. It also argues for the indispensable political changes of power and control, pointing to the necessity of building up the self-governing institutions of the system.

The alternatives of interference

The author criticizes the present practice of Hungarian legislature and public management for not using the contemporary arsenal of decision making techniques. The World Bank report on the reform of the Hungarian social policy and distribution system is praised and analyzed as a good, unique and most needed example of a highly professional background paper to support government action. In the World Bank report the analysis of the effectivity, affordability, the side effects and the incentives of various social programs are given in order to assess the allocative efficiency of social policy measures.

The Hungarian social welfare system has shifted from the Bismarckian, Prussian tradition towards solidaristic, eligibility based provisions, in line with the social democratic welfare model. The World Bank proposals are for mixing this with the social policy of the modern liberal state.

As the reform of social policy has to answer difficult questions (1. how to increase the efficiency of the present programs 2. how to target provisions better) there is no room for maintaining high net social transfers for the middle class. However the changes should not jeopardize the public support for social provisions. In the end of the paper the practice of municipal social assistance is contrasted to central means-tested benefits.

Jegyzetek

Jegyzetek

E SZÁMUNK SZERZŐI:

BÁNFALVI CSABA

szociológus, Bárczi István Gyógypedagógia Tanárképző
Főiskola

BENDA GYULA

történész, ELTE Társadalomtörténeti Tanszék

BOÓCNÉ SÁFÁR GYÖNGYI

szociológus, MTA Szociológiai Intézet

FERGE ZSUZSA

szociológus, ELTE Szociológiai és Szociálpolitikai
Intézet

HANÁK KATALIN

szociológus, MTA Szociológiai Intézet

HARCSA ISTVÁN

társadalomstatistikus, Központi Statisztikai Hivatal

HARSÁNYI LÁSZLÓ

igazgatóhelyettes, Gazdaságkutató Intézet

LADÓ MÁRIA

közgazdász, Munkaügyi Kutató Intézet

MATERN ÉVA

szociológus, Országos Pedagógiai Intézet

MORVAI BEA

szociológus, SZETA

PŐCZE GÁBOR

szociológus, Országos Pedagógiai Intézet

SALAMIN PÁLNÉ

statistikus, Központi Statisztikai Hivatal

SEMJÉN ANDRÁS

közgazdász, PM Gazdaságpolitikai és Tervezési
Intézet

SZALAI JÚLIA

szociológus, MTA Szociológiai Intézet

TÓTH FERENC

közgazdász, Munkaügyi Kutató Intézet